

TISKOVÁ ZPRÁVA

Hospodářská komora: Znepokojuje nás snaha vlády komplikovat legitimní nároky podnikatelů na náhradu škody

Praha, 26. března 2020 – Hospodářská komora je znepokojena požadavkem státu, podle něhož zaměstnavatel, pokud chce čerpat podporu státu na náhradu mezd (mj. kurzarbeit), musí už při podání žádosti souhlasit, že se automaticky vzdává práva domáhat se případné další náhrady škod v souvislosti s poskytováním náhrad mzdy, které mu vládním opatřením proti šíření koronaviru vznikly.

Hospodářská komora přitom ale kvituje, že v programu Antivirus se nepředpokládá uzavírání dohod zaměstnavatele s Úřadem práce, které by obsahovaly doložku o vzdání se případných **jakýchkoliv dalších náhrad** škod způsobených opatřeními státu nad rámec škod vzniklých v souvislosti s vyplácením náhrad mezd. **Nicméně je znepokojena i tímto „zbytkovým“ požadavkem státu.**

Měkčí formulace vzdání se práva na náhradu škody je sice pozitivní, ale aby byla ze strany podnikatelů bez problémů akceptovatelná, **musel by být přehodnocen limit těchto kompenzací. Ten je v současné, vládou schválené verzi příliš nízký, protože státní příspěvky by dnes mohly uspokojit pouze firmy, které vyplácejí výrazně podprůměrné mzdy.**

„Nejenom kvůli diskutabilní právní účinnosti případného vzdání se práva na materiální újmu považujeme vyskytující se názor, že by se podnikatelé měli vzdát jakýchkoliv dalších náhrad škody, anebo dokonce že právo na takové náhrady vůbec nemají, za problematický,“ uvedl prezident Hospodářské komory Vladimír Dlouhý.

Hospodářská komora od začátku jednání s vládou o zavedení kurzarbeitu **protestovala proti tomu, aby se poskytnutím kompenzací preventivně vyloučily veškeré případné další požadavky firem na náhradu škod**, a to bez ohledu na to, zda se nakonec ukáže, že zákonný nárok na takovou náhradu možná neexistuje.

Hospodářská komora také reaguje na rozhodnutí vlády **prodloužit uzavření vybraných prodejen a provozoven nikoliv již podle vládního nařízení spadajícího pod krizový zákon, ale podle zákona o ochraně veřejného zdraví.**

„Můžeme si to vykládat tak, že stát se snaží minimalizovat nároky na náhradu škody, což chápeme. Ale pak jen upozorňujeme, že logickým zájmem podnikatelů bude uplatňovat náhrady škod a minimalizovat své ztráty,“ dodal.

„Zejména malí podnikatelé, kteří čelí krizi od prvního dne, a bojují o udržení pracovních míst pro své zaměstnance, musí mít naprosto jasno, jestli jim stát nahradí vzniklé škody nebo se k nim a jejich zaměstnancům otočí zády,“ říká také Tomáš Prouza, prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR, přičemž připomněl, že zejména restaurace, hotely a další podnikatelé v cestovním ruchu **nesou břímě krize už třetí týden.**

V médiích se přitom také objevují informace, že zatímco v případě vládního zákazu vydaného podle zákona o krizovém řízení má stát hradit všechny způsobené škody, v případě rozhodnutí ministerstva zdravotnictví už to tak není. **Spekuluje se, že důvodem takovéto změny k legitimaci přijímaných opatření může být zájem státu vyvázat se z odpovědnosti výslovně dané krizovým zákonem,** zatímco zákon o ochraně veřejného zdraví otázky náhrady škod nijak neupravuje.

Existují ale dva důvody, proč odpovědnost státu za vzniklé škody zůstává.

„Předně jde o to, že je klíčový faktický obsah úkonu, nikoliv jeho pouhé formální znaky – důležité je, že jsme ve faktické krizi, což bylo správně potvrzeno původními normativními kroky, a podstata krizového stavu se nemůže změnit pouhým účelovým přejmenováním jednotlivých opatření vlády,“ je přesvědčen ředitel Odboru legislativy, práva a analýz Hospodářské komory Ladislav Minčíč.

*„Zadruhé jde o to, že i jiný důvod než snaha vyhnout se náhradě škody při přechodu od režimu krizového zákona k režimu zákona o ochraně veřejného zdraví, **neupírá firmám právo požadovat náhradu škod.** A to navzdory tomu, že se zákon o ochraně veřejného zdraví náhradami škod výslovně nezaobírá. **Automaticky se totiž aktivuje obecně platný zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem,**“* vysvětluje.

Pokud by stát odmítl věcně odůvodněné požadavky podnikatelů na náhradu škody a podnikatelé by stát žalovali, bude interpretace platných zákonů samozřejmě záležet na soudu, a to včetně toho, zda při případné náhradě škody postupovat **první, či druhou zákonnou cestou.**

Miroslav Diro

Tiskový mluvčí a vedoucí Tiskového oddělení
Hospodářská komora České republiky
M: +420 724 613 088

diro@komora.cz • www.komora.cz